

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 134.

*Coöperatieve Sloomzuivelfabriek Oosterwolde en omstreken, te
Oosterwolde, gemeente Ooststellingwerf.*

Op heden, den twee en twintigsten Maart achttienhonderd negentig,
ten kantore van en voor mij mr. Jeltus Gerhardus Tadema, notaris
in het arrondissement Heerenveen, ter standplaats Oosterwolde, in
tegenwoordigheid van de na te noemen twee getuigen, zijn verschenen:

1°. Hendrik Annes Zwart, landbouwer, wonende te Oosterwolde,
voor zich en tevens als speciale gelastigde van:

- a. Andries Alberts Koops, landbouwer aldaar;
- b. Jan Jans Koops, landbouwer op Boekhorst te Oosterwolde;
- c. Albert Jans Koops, landbouwer aldaar;
- d. Lammert Wijbrands De Weerd, landbouwer te Fochteloo;
- e. Jan Jans Hof, van boerenbedrijf op Leegduurswold onder Mak-
kinga;
- f. Sjoerd Jacobs Van Rozen, landbouwer te Oosterwolde;
- g. Bauke Luderus Jansen, bakker aldaar;
- h. Jacob Jans Hekkema, bakker aldaar;
- i. den heer Yeb Wijbrandus Feikema, wethouder van Ooststel-
lingwerf, te Oosterwolde;

zulks krachtens onderhandsche volmacht van den twintigsten Maart
jongstleden en vervolgens.

Voorts dezelfde Hendrik Annes Zwart, als daartoe bij monde gesub-
stitueerde van den heer Ernst Posthuma Suarduszoon, koopman te
Oosterwolde, in diens qualiteit van specialen gelastigde met de macht
van substitutie van den heer Suardus Posthuma Engbertszoon, hande-
laar, wonende te Groningen, krachtens onderhandsche volmacht van
den een en twintigsten Maart jongstleden.

2°. Sander Alberts Van Weperen, landbouwer, wonende te Ooster-
wolde, voor zich en als speciale gelastigde van:

- a. Klaas Alberts Van Weperen, landbouwer aldaar;
- b. Jan Klazes Luiting, timmerman en herbergier aldaar;
- c. Lammert Jans Tiesinga, de oude, landbouwer op Weper te Ooster-
wolde;
- d. Geert Klazes Koops, landbouwer aldaar;
- e. Jacob Sjoerds Van Rozen, grondeigenaar te Oosterwolde;
- f. Tijdsger Hendriks Van der Gaast, van boerenbedrijf te Fochteloo;
- g. Lammert Jans Tiesinga, de jonge, landbouwer op Weper te
Oosterwolde;

h. Hendrik Van Dalen Kiers, landbouwer te Fochteloo;
i. den heer Ype Pieters Reitsma, veenbaas en lid van de Provinciale Staten van Friesland, te Appelscha;
zulks krachtens onderhandsche volmacht van den twintigsten Maart jongstleden en vervolgens.

3°. Jan Frankes Van Weperen, de oude, landbouwer, wonende op Weper te Oosterwolde, voor zich en als speciale gelastigde van:

- a. Nicolaas Jans Heintz, grof- en hoefsmid te Oosterwolde;
- b. Theunis Willems Van Rozen, landbouwer aldaar;
- c. Ernst Posthuma Suarduszoon, koopman aldaar;
- d. Fokke Martens Witvoet, boer en winkelier te Appelscha;
- e. Albert Johannes Van der Wey, van boerenbedrijf aldaar;
- f. Lammert Jans Van Rozen, landbouwer te Oosterwolde;
- g. Pieter Jans Tiesinga, koopman aldaar;

zulks krachtens onderhandsche volmacht van den twintigsten Maart jongstleden en vervolgens.

Gemelde vier volmachten, en wel die van den heer Posthuma na door den bij monde gesubstitueerde en de overige drie volmachten na door de respectieve lasthebbers in tegenwoordigheid van mij notaris en de getuigen voor echt erkend en ten blijke daarvan door hen, de getuigen en mij notaris op dezelve geteekend te zijn, zijn aan deze minute vastgehecht om gelijktijdig daarmede ter registratie te worden aangeboden.

Welke comparanten voor zich en in qualiteit verklaarden bij deze akte op te richten eene coöperatieve vereeniging en daarvoor vast te stellen de navolgende statuten.

Artikel een. In het dorp Oosterwolde, gemeente Ooststellingwerf, is gevestigd eene vereeniging genaamd: »*Coöperatieve Stoomzuivelfabriek Oosterwolde en omstreken*».

Artikel twee. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke boterbereiding, door de exploitatie eener **stoomzuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen producten.

Wanneer hare belangen zulks vereischen, kan de vereeniging daarbij ook een korenmalen uitoefenen, waarvan de nadere regeling, met inbegrip van de verdeeling der winst, als eene afzonderlijke zaak in het huishoudelijk reglement zal geschieden.

Artikel drie. Om het doel in het eerste lid van artikel twee vermeld te bereiken, sticht de vereeniging eene **stoomzuivelfabriek**, op door haar aan te koopen grond te Oosterwolde of tracht zij de aldaar bestaande fabriek met inventaris op billijke voorwaarden over te nemen, en verbinden zich de leden om aan deze fabriek zooveel mogelijk de melk van hun rundvee te leveren.

Artikel vier. De vereeniging verkoopt vervolgens de verkregen boter en verdeelt de zuivere winst daarvan op den voet als vermeld in de artikelen dertien en vijftien.

De ondermelk en karnemelk wordt aan de melkleveranciers teruggegeven en moet door hen worden teruggenomen naar evenredigheid der door ieder geleverde melk.

Artikel vijf. Onder zuivere winst wordt verstaan de verkoopprijs der boter, na aftrek der uitgaven vermeld in artikelen twaalf en dertien.

Artikel zes. Wanneer daarvan de wenschelijkheid blijkt, kan ook melk van niet-leden ter bereiding worden aangekocht, op voorwaarden, nader bij het huishoudelijk reglement en onderlinge overeenkomst te regelen.

Artikel zeven. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van het tijdvak, opgericht voor den tijd van twintig jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der statuten in de *Staatscourant*.

Ten minste zes maanden vóór het eindigen van evengemeld tijdvak moet omtrent verlenging of ontbinding der vereeniging worden beslist.

Artikel acht. Het domicilie der vereeniging, alsmede van die leden welke buiten het dorp Oosterwolde, gemeente Ooststellingwerf, woonachtig zijn, is ten kantore der vereeniging te Oosterwolde.

Artikel negen. Het dienstjaar vangt aan op den twaalfden Mei, des middags te twaalf uren.

Artikel tien. Het voor oprichting der vereeniging, den aankoop van het terrein, de stichting der fabriek of overname eener bestaande fabriek en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen benoodigde kapitaal, alsmede het voor den eersten tijd benoodigde bedrijfskapitaal, wordt verkregen als volgt:

Er worden uitgegeven aandeelen op naam, groot ieder vijf en twintig gulden.

Voor zoover het benoodigde kapitaal niet geheel door de leden wordt genomen, zullen voor niet-leden worden verkrijgbaar gesteld aandeelen van honderd gulden, tegen eene rente van vier ten honderd in het jaar.

Mocht op de laatste wijze het kapitaal nog niet geheel verkregen zijn, dan zal het tekort komende worden geleend met of zonder hypothecair verband van de fabrieksgebouwen, met hetgeen daartoe door bestemming behoort.

Van deze leening en van evengemelde aandeelen van niet-leden, zal zoodra mogelijk jaarlijks een bedrag worden afgelost, waarvan de tijd van aanvang en de verdere regeling in het huishoudelijk reglement moet worden bepaald.

Evenwel zal met de aflossing der aandeelen van niet-leden niet mogen worden begonnen, vóórdát de leening geheel zal zijn afgelost.

Artikel elf. Er wordt een reservekapitaal gevormd, waarvoor in de rekening van elk boekjaar minstens vijfhonderd gulden als vaste post van uitgaaf zal worden gebracht, totdat dit fonds, met inbegrip van de gekweekte rente, een bedrag van vijf duizend gulden heeft bereikt. Daaruit zullen worden betaald de jaarlijksche onderhoudskosten van gebouwen en machines, die de som van vierhonderd gulden te boven gaan, alsmede de teruggaven van uittredende leden, vermeld in artikel een en twintig.

Wordt over eenig bedrag beschikt, dan zal onmiddellijk tot aanvulling van het reservekapitaal, overeenkomstig het bepaalde in alinea een, worden overgegaan.

Artikel twaalf. Op de rekening der vereeniging wordt in uitgaaf gebracht het benoodigde voor rente, aflossing, reservekapitaal, belooning van het dienstbaar personeel, onderhoud van gebouwen, machines en gereedschappen, brandstoffen, belastingen, administratiekosten, assurantie der gebouwen en onroerende goederen, aankoop van melk en verdere kosten van exploitatie.

Artikel dertien. De rechten der leden worden geregeld als volgt:

De leden ontvangen voor de geleverde melk denzelfden prijs, die daarvoor aan niet-leden wordt betaald en die in het huishoudelijk reglement wordt vastgesteld; vervolgens vier procent van de door hen gefourneerde aandeelen van vijf en twintig gulden, en zoo er daarna nog winst mocht overblijven, hun aandeel daaruit, berekend op den voet in artikel vijftien bepaald.

Artikel veertien. De rechten der leden op de eigendommen der vereeniging en hunne aansprakelijkheid voor hare verbintenissen en schulden, worden bepaald naar verhouding van het door hen gefourneerde aandeelenkapitaal.

Artikel vijftien. Van hetgeen er overblijft aan zuivere winst, na aftrek van vier procent van het door de leden gefourneerde aandeelenkapitaal, hiervoor in artikel dertien bedoeld, wordt uitgekeerd:

vijf procent aan het bestuur en de commissarissen;

vijf en veertig procent aan de leden, in verhouding tot de door hen geleverde melk;

veertig procent aan de leden, in verhouding tot het door hen gefourneerde aandeelenkapitaal;

terwijl de overige tien procent aan de algemeene vergadering wordt overgelaten, om daarover naar goedvinden te beschikken.

Artikel zestien. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig mochten worden aangenomen, onder verplichting om minstens één aandeel van vijf en twintig gulden in het kapitaal der vereeniging te nemen.

Alleen zij die zich in rechten kunnen verbinden, kunnen als zoodanig worden toegelaten.

Artikel zeventien. Wie als lid wensch te worden aangenomen, richt daartoe vóór een April een schriftelijk verzoek aan het bestuur.

Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende Meivergadering der leden, ten einde daarover te beslissen, en in geval van toelating de voorwaarden vast te stellen, alsook de geldsom welke door ieder nieuw lid moet worden gestort boven de aandeelen in het kapitaal, bedoeld in artikel zestien. De geldsom in vorig lid bedoeld, zal worden geregeld naar de verhouding van het geheele getal uitgegeven aandeelen van vijf en twintig gulden, tot de waarde der bezittingen van de vereeniging.

Van het genomen besluit wordt door het bestuur den adressant kennis gegeven.

De storting der door het nieuwe lid te fourneeren bedragen zal vóór de inschrijving moeten plaats hebben.

Het bestuur is bevoegd de melkleverantie van zoodanigen adressant voorloopig toe te laten op dezelfde voorwaarden als de melk van niet-leden wordt aangekocht.

Artikel achttien. Het lidmaatschap is persoonlijk en verbindend voor een vol dienstjaar.

Artikel negentien. Rechtverkrijgenden van een overleden lid kunnen, met goedkeuring van het bestuur, den overledene als zoodanig opvolgen. Zij geven, zoo mogelijk binnen drie maanden na het overlijden, hunnen wensch daartoe schriftelijk aan het bestuur te kennen.

Artikel twintig. De leden der vereeniging worden geacht hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden te verbinden om, voor het geval deze met dezelfde melkerij zich bij de vereeniging kunnen aansluiten, daartoe over te gaan op verbeurte van alle aanspraken op uitkeering, restitutie of medeëigendom, tenzij hunne toelating wordt geweigerd. In dit geval wordt de uitkeering geregeld naar het volgend artikel.

Artikel een en twintig. Die om geldige redenen, ter beoordeeling der leden, genoodzaakt is uit de vereeniging te treden, ontvangt het door hem gestorte aandeelenkapitaal, voor zooverre het reservekapitaal daarvoor toereikende moge zijn, terug, naar de waarde volgens de laatste balans, maar nooit boven honderd procent, op de voorwaarden door de leden op advies van het bestuur te bepalen.

Artikel twee en twintig. Ingeval de staat van het reservekapitaal onvoldoende is om op eerste aanvraag de hiervoren bedoelde gelden te restitueeren, zal deze restitutie toch zoodra mogelijk plaats hebben, terwijl inmiddels de rente doorloopt.

Artikel drie en twintig. Als geldige redenen voor uittreding wordt onder andere beschouwd verandering van woonplaats, ten gevolge waarvan de onmogelijkheid ontstaat om de melk versch van de fabriek te leveren, ter beoordeeling van het bestuur.

Artikel vier en twintig. Hij die uit de vereeniging wenscht te treden, geeft daarvan vóór den vijftienden Februari schriftelijk kennis aan het bestuur, met opgaaf zijner redenen.

Artikel vijf en twintig. Op hen die volgens oordeel der leden zonder geldige beweegredenen uit de vereeniging treden, is toepasselijk hetgeen bij artikel twintig ten aanzien van niet toetreden van erfgenamen is vastgesteld; zij blijven bovendien aansprakelijk voor de schulden en schaden gedurende hun lidmaatschap gemaakt en geleden en zijn verplicht op de eerste aanmaning van het bestuur in de kas der vereeniging te storten twintig gulden per rund, van het getal dat gedurende hun lidmaatschap gemiddeld door hen is gemolken.

Artikel zes en twintig. Elk lid kan wegens overtreding der statuten en van het huishoudelijk reglement en wegens onteerende handelingen, door de leden, op gemotiveerd voorstel van het bestuur, van zijn lidmaatschap worden vervallen verklaard bij besluit van de leden, waartoe zal worden vereischt twee-derde der uitgebrachte stemmen. Op hen is van toepassing het bepaalde bij artikel vijf en twintig ten aanzien van uittredende leden zonder geldige reden.

Artikel zeven en twintig. Met goedkeuring der leden, op advies van het bestuur, kan een lid een of meer zijner aandeelen aan een ander overdragen, die dan wordt geacht in diens plaats, naar evenredigheid te zijn getreden.

Hij die van deze bevoegdheid wenschte gebruik te maken, geeft daarvan vóór den vijftienden Februari schriftelijke kennis aan het bestuur.

Artikel acht en twintig. Een door de leden vast te stellen huishoudelijk reglement bepaalt verder de rechten en verplichtingen der leden onderling en regelt de bijzonderheden van beheer, de exploitatie der fabriek en de wijze van werken.

Artikel negen en twintig. Elk verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten en van het huishoudelijk reglement wordt beslist door het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op de vergadering der leden, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Ieder lid verbindt zich zedelijk geene quaestie in deze door den burgerlijken rechter te laten beslissen.

Artikel dertig. Het bestuur der vereeniging bestaat uit drie leden. Zij worden gekozen door en uit de leden, kiezen uit hun midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester en regelen hunne werkzaamheden bij huishoudelijk reglement.

Artikel een en dertig. Zij hebben zitting gedurende den tijd van drie jaren.

De verkiezing geschiedt in de gewone jaarlijksche algemeene Mei-vergadering.

Volgens op te maken rooster treedt jaarlijks op den twaalfden Mei, voor het eerst in achttienhonderd een en negentig, een hunner af. Zij zijn herkiesbaar. Wie voor eene buitengewone vacature tusschentijds wordt gekozen, treedt af op het tijdstip, waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

Artikel twee en dertig. Het bestuur oefent toezicht uit over alles wat de exploitatie der fabriek betreft en vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten. Tot het voeren van rechtsgedingen is machtiging der leden noodig.

Artikel drie en dertig. De bestuurders genieten geen salaris, doch ontvangen restitutie van de door hen in het belang der vereeniging gedane verschotten, noodzakelijke verteringen en reiskosten.

Artikel vier en dertig. Het dagelijksch beheer wordt gevoerd door een directeur, die alle bevelen van het bestuur heeft op te volgen en door de leden wordt benoemd uit eene voordracht van drie personen, door het bestuur op te maken.

Zijn salaris en zijne werkzaamheden worden bij instructie, door de leden vast te stellen, geregeld.

Artikel vijf en dertig. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door drie commissarissen, volgens regelen in het huishoudelijk reglement vast te stellen, die uit hun midden plaatsvervangers aanwijzen, om bij ontstentenis van een of meer bestuursleden op te treden.

Bloedverwantschap of zwagerschap, tot den derden graad ingesloten, mag niet bestaan tusschen den directeur der fabriek en de leden van het bestuur en de commissarissen, noch tusschen de leden van het bestuur en de commissarissen onderling.

Artikel zes en dertig. Jaarlijks in de eerste week van Mei en in de eerste helft der maand Juli, voor het eerst in achttienhonderd een en negentig, worden gewone jaarlijksche algemeene vergaderingen van leden gehouden.

In de eerste vergadering wordt beslist over de toelating van nieuwe leden en voorzien in de vacatures van bestuur, en in de tweede moeten de rekening en verantwoording van het bestuur en de liquidatie plaats hebben.

De voorzitter belegt voorts zoo dikwijls vergadering als hem in het belang der vereeniging noodig voorkomt of hem dit door minstens een-vijfde der leden schriftelijk wordt verzocht.

Artikel zeven en dertig. De rekening en verantwoording over het afgelopen dienstjaar wordt door den penningmeester vóór den eersten Juli ingediend bij commissarissen, die na onderzoek dienaangaande verslag omtrent hare bevinding aan de ledenvergadering uitbrengt.

De goedkeuring der vergadering strekt voor het bestuur tot finale kwijting en décharge wegens zijn beheer.

De boekhouding geschiedt op de wijze door het bestuur, in overeenstemming met het Wetboek van Koophandel, te bepalen.

Artikel acht en dertig. Tijd en plaats der vergaderingen wordt ten minste acht dagen te voren aan de leden bekend gemaakt bij biljetten, waarop de punten van behandeling zooveel mogelijk zijn vermeld.

Artikel negen en dertig. Elk lid kan zich door een medelid (geen bestuurder zijnde) ter vergadering bij schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen.

Niemand kan als lasthebber voor meer dan twee leden optreden.

Artikel veertig. Een tot en met vijf aandeelen geven recht op een stem, zes tot en met tien aandeelen op twee stemmen en meer dan tien aandeelen op drie stemmen.

Artikel een en veertig. Over zaken wordt mondeling, over personen schriftelijk gestemd.

Staken de stemmen over eenig voorstel, dan wordt het geacht te zijn verworpen.

Benoeming van personen geschiedt bij volstreckte meerderheid der uitgebrachte stemmen. Is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan volgt eene tweede vrije stemming.

Geeft ook deze geene volstreckte meerderheid, dan wordt eene herstemming gehouden tusschen het dubbeltal, dat bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich vereenigde, of, voor het geval meer personen evenveel stemmen hebben verkregen, tusschen hen allen, en is hij, die de meeste stemmen erlangde, de benoemde.

Bij staking van stemmen beslist het lot.

Artikel twee en veertig. Van het verhandelde in de vergadering worden door den secretaris aantekeningen gehouden. Deze worden in de eerstvolgende vergadering door hem voorgelezen, en na goedkeuring door den voorzitter en hem geteekend.

Artikel drie en veertig. Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen dan overgegaan, wanneer ten minste drie/vierde der leden daartoe besluit.

Artikel vier en veertig. De vereffening geschiedt volgens de wettelijke voorschriften.

Artikel vijf en veertig. Geen voorstel tot wijziging der statuten wordt in overweging genomen, dan in eene daartoe in het bijzonder opgeroepene vergadering, waarin ten minste twee/derde der leden vertegenwoordigd is.

In de eerste vergadering wordt beslist over de toelating van nieuwe leden en voorzien in de vacatures van bestuur, en in de tweede moeten de rekening en verantwoording van het bestuur en de liquidatie plaats hebben.

De voorzitter belegt voorts zoo dikwijls vergadering als hem in het belang der vereeniging noodig voorkomt of hem dit door minstens een-vijfde der leden schriftelijk wordt verzocht.

Artikel zeven en dertig. De rekening en verantwoording over het afgelopen dienstjaar wordt door den penningmeester vóór den eersten Juli ingediend bij commissarissen, die na onderzoek dienaangaande verslag omtrent hare bevinding aan de ledenvergadering uitbrengt.

De goedkeuring der vergadering strekt voor het bestuur tot finale kwijting en décharge wegens zijn beheer.

De boekhouding geschiedt op de wijze door het bestuur, in overeenstemming met het Wetboek van Koophandel, te bepalen.

Artikel acht en dertig. Tijd en plaats der vergaderingen wordt ten minste acht dagen te voren aan de leden bekend gemaakt bij biljetten, waarop de punten van behandeling zooveel mogelijk zijn vermeld.

Artikel negen en dertig. Elk lid kan zich door een medelid (geen bestuurder zijnde) ter vergadering bij schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen.

Niemand kan als lasthebber voor meer dan twee leden optreden.

Artikel veertig. Een tot en met vijf aandeelen geven recht op een stem, zes tot en met tien aandeelen op twee stemmen en meer dan tien aandeelen op drie stemmen.

Artikel een en veertig. Over zaken wordt mondeling, over personen schriftelijk gestemd.

Staken de stemmen over eenig voorstel, dan wordt het geacht te zijn verworpen.

Benoeming van personen geschiedt bij volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen. Is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan volgt eene tweede vrije stemming.

Geeft ook deze geene volstrekte meerderheid, dan wordt eene herstemming gehouden tusschen het dubbeltal, dat bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich vereenigde, of, voor het geval meer personen evenveel stemmen hebben verkregen, tusschen hen allen, en is hij, die de meeste stemmen erlangde, de benoemde.

Bij staking van stemmen beslist het lot.

Artikel twee en veertig. Van het verhandelde in de vergadering worden door den secretaris aantekeningen gehouden. Deze worden in de eerstvolgende vergadering door hem voorgelezen, en na goedkeuring door den voorzitter en hem geteekend.

Artikel drie en veertig. Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen dan overgegaan, wanneer ten minste drie/vierde der leden daartoe besluit.

Artikel vier en veertig. De vereffening geschiedt volgens de wettelijke voorschriften.

Artikel vijf en veertig. Geen voorstel tot wijziging der statuten wordt in overweging genomen, dan in eene daartoe in het bijzonder opgeroepene vergadering, waarin ten minste twee/derde der leden vertegenwoordigd is.